

ЧАСОПІСЬ
для
руских родин.
Виходить щодня
кромі днів по
неділях і свята.

БУКОВИНА

Редакція і адміністрація в Чернівцях ул. Петровича ч. 2.
Передплата 10 зл.

Що зроблено в раді державній для руского народу?

Розгляньмо тепер, що осягнули Русини в остатнім шестиліттю ради державної.

Передовсім треба зазначити, що репрезентація руского народу зовсім не була така численна, як з почином конституційної ери, або в першій сесії по заведеню безпосередніх виборів. З Галичини вислав руский нарід в 1891 р. сім послів, котрі утворили окремий клуб руского під проводом п. Романчука, а з Буковини вибрав руский нарід послом дра Воляна, котрий вступив до клубу консервативного гр. Гогенварта. Волян не промовляв в раді державній і не предкладав потреб Русянів буковинських, так що оборона прав і предкладане потреб руского народу припало рускому клубові. Руский клуб числив сім членів лише до цвіття 1894 р., бо в тім часі виступив п. Романчук, оставши диким, а п. Телешевський з того часу майже ніколи не явявся ані на засіданнях ради державної, ані кількох важливих комісій, котрих був членом. Чез виступлене п. Романчука не мав руский клуб свого заступника в найважливішій комісії буджетової і не міг там безпосередньо предкладати потреб і домагань руского народу.

В остатнім шестиліттю в перший раз рускі послі вийшли з вибору ради державної до австрійської делегації (спершу о. Мандичевський, відтак п. Барвінський).

Коли переглянемо промови руских послів остатного шестиліття і предкладані ними в раді державній і правительству домагання і потреби руского народу, та порівнаємо все те з промовами і домаганнями руских послів в давніших сесіях, то мусимо зовсім безсторонньо і предметово признати, що в минувшім шестиліттю поставили рускі послі справу руску на ширшім становищі, як доси бувало, що в своїх домаганнях виявили без міри глибше зрозуміння потреб руского народу і глядали на все те з ширшого

виднокруга, як доси бувало. Коли давніше рускі послі стояли звичайно на тіснім становищі галицько-руськім, ставили домагання національні зовсім відорвані, без певної системи і пляну, а про економічні потреби мало говорили (окрім хиба справи солі для худоби і т. п.), в остатнім шестиліттю виступали рускі послі як заступники руского народу, підносили справи руского народу не тілько в Галичині й Буковині, але й підносили сумне положене наших братів на Україні і тим способом і в раді державній і в делегації австрійській зазначували одноцільність українсько-руського народу. Представляючи національно-культурні потреби руского народу, обнали рускі послі в своїх домаганнях не тілько весь обсяг публичного виховання і школництва від шкіл народних аж до університету, але й мали на бачності підномагане розвою літератури й науки в руській мові, дальнє підготовлене молодих сил наукових для доцентур університетських і підномагане талановитих артистів руских.

Тими заходами повело ся осягнути не тілько помножене руских шкіл взірцевих (четири) при семинаріях учительських, справедливе переведене утраквізму в тих останніх, помножене руских гімназій (в Коломиї і Чернівцях) і засноване клас приготовлюючих руских при гімназіях в Перемишлі і Коломиї, поручене надзору руских шкіл на Буковині рускому інспекторові, покликане Русинів як членів до рад шкільних краєвих у Львові і Чернівцях, але й утворене руської катедри історії в львівському університеті і обсаджене той же ученим професором з Києва, що не тілько має велику вагу з наукового, але й з національно-політичного боку. Утворенем руської катедри для пастирського богословія в університеті черновецькім вдоволено давно відчувані потреби поміж руским духовенством православним. Даром цісарським (6.000 зл.) для „Народного Дому“ в Чернівцях положено підвалини до розвою сї многої культурної інституції для буковинських Русинів. Для кандидатів наукового заводу виеднано стипендії, котрі дали їм спро-

можність приспособити ся на доцентів університетських, а подібним способом уможливлено талановитому рускому артистові розвинуті дальше свій талант і дати його пізнати широкому світові.

Тими самими заходами повело ся утворити руске товариство наукове і дати ему спроможність в кількох літах розвинуті дуже замітну і поважну наукову роботу.

Поручене редакції вістника законів державних чоловікові фаховому і знавцеві рускої мови надало сему видавництву не тілько вартості, але й зробило його скарбону наукових висловів руских і причинило ся немало до вироблення рускої мови письменної.

Що до признання прав руского язика в урядованю і в житю публичному можемо також вказати певні успіхи. На будинках урядових (староствах, судах, державних жілізницях, семінаріях учительських) заведено написи рускі, хоч діло розпочате в тім напрямі належало перевести і на інших урядових будинках і в щілі східній Галичині і в північній Буковині.

Так само замітний поступ в урядовім уживанню руского язика. Особливо у верховних властій урядових і автономічних замічаемо добру волю до переведення рівноправності руского язика, коли тимчасом у властій підрядних належить се до виїмок доволі рідких так, що мусимо домагати ся від верховних властій, щоби свої інтенції з усею енергією і консеквенцією переводили і поміж півласними органами.

Так само, як на поле національно-культурне, звертали рускі послі пильну бачність і на поле економічне. Замісьць банків, що руйнували наше селянство, о які старалися давніші рускі послі, повело ся руским послам остатнього шестиліття виеднати у правительства дозвіл на засноване товариства обезпечені „Дністер“, котре вже за кілька літ своєї діяльності показало, яку вагу має така інституція руска не тілько з економічного боку, але й яко пристановище для руских

Галицько-руський ділелантизм а українсько-руська агресивність.

Написав

Володимир Масляк.

I.

Як з одного боку редакція „Зорі“ вдачно може бути і редакції „Буковини“ і добр. С. Кр. за свою оцінку матеріалів, заміщених в тій часописі за рік 1896, все ж однак менче вдається по стороні нашої галицько-руської писательської братії, що її вже не впершина а в ряди-годи такої здорово обірве ся від закордонних братів. Відай не помилюємось, кажучи, що і в огляді „Зорі“ з р. 1896 о її друге авторови не ходило як лиш о річ, кілька разів в тих замітках з натиском повторено: „Ви, брати Галичани, уярімі ділеланти, значить: з вашої роботи сліду дастъ Біл. Не так ми! Ми письменники з божої ласки і тому ж вам старшина!“

Коли-б мені так правду сказати, то признаю ся отверто, що я, до всякої полеміки не скорий, і сей раз не радо взяв перо в руку. Полемізувати з чиєюсь думкою, виявленою друком, значить видавати і себе за авторитет, а вже-де як де а певно нігде не скліло ся тілько ліха через авторитети, як на нашій Богом спасеної Русі. Се і головна хиба і є істновання давнішого і теперішнього неногідного східогляду,

що кандидатів на генералів було все у нас доволі, не було лише рядових, а тим самим не було кріпкого постою.

Кинути анатему замісьць слова співчутя або цирої братнії любові, відсудити першого ліпшого з краю брата від чести, ба навіть від охоти до праці, не вгинувши аналітично в суть его душі, его східогляду; те, що нам не подобається назвати „благою“, а на него кликнути „ось брат во тьму невіжества грядучий“ — от жмінка прикмет наших громадських прямовань. Таке оно водить ся в нашій мізерній політиці, таке оно — ба вже і не від нині веде ся в наших літературних справах. А мені видить ся, що „всяк бисера не несущий“ також може дещо положити на престолі народного жертвеника, і коби ми надто широко а так відразу крили не піднимали і, коли-б ми не перли за одним заходом захопити і се і друге і десяте, а числячись з нашими силами, не були такі захланні — були би ми може більше вирозумілі а раділи вже самим числом ростучим тих, що і собі хотіли би принести ленту на народний жертвеник.

Розділені політично на землі далеко собі не близькі, розділені ріжними умовами народного життя, впливами ріжної освіти і культури хотіли би ми силоміць бачити на собі один стемпель готовності, а що так ще не є, ото-ж давай досягти собі взаємно! Звідєль такі прикрі полеміки і такі несмачні докори, як свого часу з народи статій Чайченка: про галицькі вірші. Я сам признаю, що у нас повинно бути інакше, що

всі освічена Малоросія, чи по нашему всі про-світні Русини повинні писати одною і тою самою мовою і так говорити, а хиба ж коли у нас так не є, нема вже того між другими народами? Найліпшим східцтвом що і у других не є так рівно і гарно, то література наших сусідів Поляків. Письменники галицько-польські, великопольські а варшавські — се три різні табори. Хто мав нагоду студіювати мову і сих і тих — той повірить нам на слово. Все-ж однак не виходить з того, що варшавські письменники на-кідали ся мокрим рядном на своїх товаришів з Кракова або зі Львова і тим они як раз висі, що у них кождий жовнір добрий! Не тикають собі при кождій нагоді: „варваризмами“, „поганими зразками мови“, „ділелантизмом“, а один від другого приймає не так, як би він хотів того, лише як те, що другий міг дати серед даних умов і умовин. Противно, признати треба польські суспільноти, що она собі богато прощати уміє, а єї реклама навіть для найслабших письменників, часто дуже ехлібна, лише як на добро виходить. „Не веди мене на позорище з мосю тріскою в оці, бо я тобі в твоїм покажу поліно“ — от перша засада, перший закон для критики, бож опоче скритикувати все лекше чим написати!

(Дальше буде).

людій, що досі мусіли глядти приміщення по чужих інституціях.

В законодавтій дорозі осягнув наш народ на погані економічні важні пільги наслідком податкової реформи як опустів від податку земельного і домово-класового і через обмежене головної суми податку земельного. Закон про відпісуване податку земельного в случаю школ елементарних принесе також значні пільги хліборобам, як і ревізия катастру земельного наслідком справедливішого закінчення земельного.

Певно, що все те ще не є силі заспокоїти всіх потреб національних, культурних і економічних руського народу, відразу поправити его добробит, однак коли зуміємо сими придбаннями принадлежно користувати ся, тоді наш народний організм певно скріпить ся. При тім не повинні ми уставати в починах наших, а дбати дальше не тілько о забезпечені і використані наших дотеперішніх придбань, але й о позиції нових і розширені наших прав національно-політичних і економічних.

Що зробив др. Волян в раді державній?

— 0 —

Про вибори до ради державної.

(Пояснення для несвідомих).

З початку місяця березня цього року маємо вибирати послів до ради державної. Ті вибори дуже важна справа, бо чайже знаєте, яке значіння має рада державна: она видає закони, ухвалює податки, призовляє брати рекрутів і може навіть міністрів покликати до одвічальності за нарушение закону. З того виходить, що яких послів виберете: чи прихильних справі селянства, чи дбалих лише о власний інтерес — то такі закони будете мати і таких заступників своєї справи.

Рада державна складається з двох палат: палати панів і палати послів. Що палата послів урадить, то се відтак перерадить палата панів і коли разом згодяться на щось, то те стає законом. До палати панів іменує цісар членів, а до палати послів вибирає собі сам народ заступників.

Палата послів складала ся дотепер з 353 послів, а від сего року (після зміненого закону виборчого) прибуде ще нових 72 послів, так що разом буде засідати в палаті 425 послів. Послів вибирається куріями, се значить окремо кождий стан для себе, а есть тих станів або курій чотири: більша поспільність, більші міста, купці разом з промисловцями і селяни, — а тепер по зміні закону виборчого прибула ще нова п'ята курія, в котрій вже всі стани без ріжниці разом вибирають, се значить, що в тій курії будуть другий раз голосувати (вибирати) всі принадлежні до перших чотирох курій, а ще й велике число таких людей, котрі дотепер не мали права голосування.

Селян найбільше обходять вибори з четвертої і п'ятої курій, бо в тих куріях мають они голос і можуть поставити на своїм. Четверта курія є чисто селянська бо в ній вибирають іно властителі дрібної поспільності селянської. П'ята же курія, так звана загальна, повинна би випадти рівною в користь селянства, бо селян найбільше між загальним населенем.

З п'ятої держави вибирають: більша поспільність 85 послів, міста 116, купці, разом з промисловцями 21, громади сільські 131 а загальна курія 72 послів. На Галичину припадає з того числа 78 послів, а то з більшої поспільності 20,

міст 13, з купецького стану 3, з громад сільських 27 а в загальній курії 15 послів. А на Буковину припадає 11: з великої поспільності 2, з релігійного фонду 1, з міст 2, з палати торговельної 1, з громад сільських 3, з загальній курії 2. Виходить з того, що галицькі селяни мають в своїх руках 27 мандатів поспільних з четвертої курії, а 15 в п'ятій курії — а буковинські 5, коби інші вміли використати се своє право і вибрали собі справді щиріх заступників в своїх куріях, бо чайже в тамтих куріях не будуть памятати на інтереси селян.

При виборах до ради державної не вибирає кождий повіт для себе посла, іншо по два-три а навіть чотири новіти політичні разом вибирають по одному посла селянським. Таких округів виборчих в курії селянській в Галичині є 27, на Буковині 3, а в курії загальній 25, на Буковині 2. Не у всіх куріях вибирають посла однаково; три перші курії: велико-панська, міська і купецька вибирають, безпосередно, се значить, кождий, хто має право голосування віддає особисто свій голос при виборі посла. Натомісць в куріях: селянський і загальний голосує ся посередно (в тім лежить найбільша кривда хлопів!), се значить, що управнені до вибору, вибирають найперше виборців і аж toti виборці віддають свої голоси при виборі посла. Через се посередне голосування в курії сільській відбуваються ся всюди по наших селах найперше так звані правибори. Для того для селян найважливішою річю припинувати правибори, щоби на виборців не вийшли хруні, запроданці.

Право голосування в курії селянській має кождий мужчина, що скінчив 24 рік життя, має власну волю, не побирає нічого запомоги для бідних, не є в чинній службі військовій, належить до громади, платить бодай від року податок певної висоти і не був караний в остатніх п'ятьох роках за який небудь злочин.

А знов в загальній курії не зважає ся на висоту оплачуваного податку, іншо кождий горожанин австрійський, що скінчив 24 рік життя, а від року замешкав в якісь громаді, має право голосування на посла. Виходить з того, що в загальній курії рівне право виборче як для найбільшого богача так і наймита-слуги.

Вибори посла відбуваються по визначеніх до того місцях. Кождий виборець дістает карту легітимаційну, а крім того другу з печаткою староства, щоби винесав на ній ім'я і прізвище посла, на котрого має віддати голос. Во від тепер вибори посла у всіх куриях відбуваються ся тайно картками.

НОВИНКИ.

Чернівці, дні 2-го лютого 1897.

Буковинський сойм відбуде слідуюче засідання в четвер дні 4-го лютого, бо комісії не скінчили ще своїх робіт.

Краєвий шпиталь в Чернівціх не може вже помістити всіх хорих, так зросло їх число в послідніх роках. Коли в р. 1887 виносило число хорих за цілий рік 1900, то в році 1896 зросло оно на 3125. Потреба розширення стала конечною і в тій цілі звернув ся заряд шпиталю до виділу краєвого. Там виробила ся думка, що треба перенести виділ божевільних, що тепер занимає коло 100 ліжок і тим способом зробити більше місця для інших недужих. Виділ краєвий предложити отже соймові внесені, щоби урядити осібний заклад для божевільних, іменно разом з закладом для невідчимо-хорих божевільних, котрій мають будувати в р. 1898 з настою 50-річного ювілею панована нашого цісара.

Авскультації з двома правничими іспитами державними загадує призначати президія вищого суду краєвого у Львові, опираючись на дотичнім розпоряджені цісарським з 6. цвітня 1859 року, а з потреби обсаджені богато опорожнених адютованих і безплатних посад авскультації.

Черновецький магістрат має бути зреорганізований під взглядом адміністраційним. В тій цілі має бути установлений директор магістрату з річною платною 5.000 зл., котрій цілі

адміністрацію возьме в свої руки. На директора призначений староста сторожинецький Йосиф Відман, котрий задля того іде в пенсію з цісарської служби.

Марш Лютера в Чернівціх заграда віденська капела в одній реставрації і викликала страшну буру всіх жидівських гостей. В Чернівціх небезпечно маніфестувати ся антісемітизм! Ту жди вправді називають себе Німцями, але по їх носах пізнати, які они Німці.

Медичний факультет мав би станути в Чернівціх на полях при краєвім шпиталі, коли б дарував край безплатно під будову, а відтак подвоїв подану соймом краєвим суму 80.000 зл. на кошти устроєння факультету. Таку відповідь дало правительство краєвому виділові. Отже вже знаємо місце, де би се було, але про час, коли се буде, довідаються ся хиба наші діти або внуки.

Пропор для черновецької руської міцанської читальні буде носити на собі два образи пейзажів нашого малюря-артиста Миколи Івасюка. Ті образи прийшли вже з Монахова і представляють ся дуже величаво. На однім змальованій архістрасти Михаїл, як уносить ся з мечем в одній руці і круглим, невеликим щитом в другій руці, понад пекольну пропасть. Молодече лице архангела, оточене богатим, русивим волосем, виражає спокій і певність себе, без сліду якої-небудь пристрасності або зворушення по виконанню страшної божої кари. Ціла стать відзначає гармонією і міцністю укладу. На другому образі видимо на тій багряногорі трону дівчину надлюдських розмірів з сяючою звіздою над головою, як в одній руці тримає лавровий вінець, другою обіймає робітника. Символізм в тім образі ясний і простий; на перший погляд зрозуміє кождий, що робітник є представителем праці, а надземска дівчина представителькою промислу, що вінцем украсяє голову робітного люду. Оба образи мають ясний, ніжний кольорит а тло становить синє небо з яскравими хмарками. Небо змальоване чудово, так що око тоне в нім як в безмежнім просторі, а своїм кольоритом надає цілій композиції виразу лагідності і спокою. Сам пропор буде золотаво-жовтий, шовковий і своєю ясною барвою піднесе красу образів.

Автоматичний кольпортер. Вітчина єго Америка, край новостій і винаходів. Складається з великої жілезні скрині, прикрашеної так гарно, що на кождім розі улиці або на плязу може стати за окрасу. В день і вночі, в кождій годині видає съвіже число дневника, коли вкинуті до відповідної дірки назначенну ціну. Сей автоматичний кольпортер додігний дуже для абонентів і взагалі для читаючої публіки, але і користний для адміністрації дневника, бо застуває людську працю, відбирає заразом гроші і що найважливіше — не дефравдує. Навіть обдурити не даст себе, бо відріжнє дуже докладно фальшиві монети від правдивих. Апарат може бути так уряджений, що продає кілька дневників нараз, а зверхні стіни можуть бути ужиті для всілякої реклами.

Величезне банкротство. Банковий дім Плотчина і синів в Москві зголосив банкротство. Пасиви виносять близько 15 мільйонів рублів. Суд велів увязнити властителів банку. Фірма Плотчина займала ся головною торговою збіжкою і племканем овець.

Купелі в школах. В Геттінзі вже 15 років тому построено в міських школах купелі для учнів без всякої шкоди і перерви для науки. Суть се виключно туши, але дуже обильні, що вистануть за купель. В зимі парні і вода в тушах отримують. Насідки з того для здоровля учнів вельми хороши.

Порцеляну, що не товче ся, мав винайти після донесення всхідно-азійського Льойду, Янанчик Матевумра, котрий укінчив курси технічні в Токію. Було би се правдиве добродійство для господинь і служниць... тільки треба би мати порцеляну та ще і таку, що не товче ся!

Тисячлітній хліб. В єгипетському відділі королівського музея в Берліні находити ся кілька хлібів винятіх з гробу Ментугона, почених на 2.500 років перед Христом. При відкопанню мали ті хліби форму або округлу і плоску або стіжковату; тепер они по часті розіпали ся. Проф.

Вітман розслідував мікроскопійно ті хліби і орік, що они печені з грубо меленою ячменню. Се був би знов один доказ більше, що управа ячменю є старша, ніж ішениці.

Одичілість родичів. Рідний отець, робітник Греоар в Парижі і мачоха знущалися над трилітнім хлопчиком до тої степені, що били його зелізними дручками, кололи ножем, пекли ему рученята на розпаленій зелізній печі, давали ему їсти помії, а на ніч клала его мати в доревлюну пачку на прогнилу вязанку соломи. Покритого страшними ранами, викинули вкінці родичі в зимову ніч на улицю, де дитина погибла. Родичів уважено, а дитину перенесено до трупарії, де знято рисунок его ран, потрібний для суду. На вісті про сей злочин присудили матері з цілого Парижа а навіть з цілої Франції цвіти і ріжні погребові одягі: подушочки шовкові, хрестики, складали гроши на нарядник і т. п. Дня 27-го с. м. відправаджено маленького „Петрика“ на кладовище. Домовину вкриту великим числом вінців і цвітів супроводило 300.000 людей зі всіх верств суспільності тронутих до глубини муками нещасної дитини.

Іванова хата вже даліше не буде пострахом для бідаків, що терплять голод і нужду. В Тульні зголосив ся якийсь Віденгофер до поліції, що він є убійцею Славіковою, замордованої неизвестним злочинцем у Відні. Розуміє ся, що забрали під ключ і відставили до Відні. Але ту показало ся, що сарака Віденгофер не мав навіть поняття що, коли і як стало ся з тим убійством, а просто хотів тим способом дістати ся до теплої і вигідної вязниці, коли вже зимно і голод надто доскулили ему.

Майно султана. Султан Абдуль Гамід єдиний несогіршим фінансистом і певно з більшим заінтересованням слідить за курсами на біржі, як за політичною ситуацією Європи, або навіть своєї власної держави. Через управителя свого приватного маєтку, Раїба башу, робить він дуже великі операції на біржі. Листа цивільна султана виносить 627.000 фунтів штерлінгів, князі і княгині крові дістають 305.000 фунт. шт. Кромі сего має ще султан з дібр і лісів коронних доходу на суму 500.000 фун. турецких. Султан заощадив собі близько 10-12 мільйонів фнт. капіталу, однак умістив з того лише дуже неизначну частину в банках своєї столиці, бо ледви 50.000 в банку отоманськім а 150.000 в царгородській філії „Credit Lyonnais.“ Ту поєднану суму записав він на ім'я шамбеляна Раїба баша. П'ять мільйонів уміщених було в банках лондонських, але коли перед 3. літами відносини межи Англією а Турцією були трохи напружені, султан казав перенести гроши до банків американських, де вже перед тим мав 2 мільйони. Вкінці умістив він ще значні суми в банках французьких і німецьких, та спекулює на паперах кональни золота полуднєво-африканських і то щасливо.

Дрібні вісті. Місіо-делегаційний суд в Чернівцях виставить на ліквідацію ґрунта Георгія Дацкевича в громаді Цурик дnia 15-го березня і 28-го цвітня 1897. Виклична ціна 4.938 зл., взагідно 3.569 зл., 10.318 зл. і 2.599 зл., вадіом виносить 10%. — При державній промисловій школі в Чернівцях має бути обсаджене місце учителя німецької і французької мови від 1-го вересня 1897. Подання до 1-го цвітня. — Новий шлях зелізниці в Галичині буде спілка Lindheim et Comp. зі Слободи рунгурскої через Чорний Potik, Ославу, Заріче до Делятина. Міністерство дало вже дозвіл на будову. — В Жидачеві побили жиди на раді громадські купця Михайла Петрицького, а під Стриєм напали на крамаря-господаря Берника невідомі злочинці і покалчили його тяжко ножами. Чи то така жидівська конкуренція? — Дня 5-го лютого виставлять членів „Академічної громади“ штуку Олени Пчілки Світова річ. — На шляху зелізничім Львів-Станіславів вискочила з шин в суботу під Ямницею машина і 6 вагонів. Машина є легко складчива, впрочому ніхто не дізнав ушкоди. — Руске товариство гімнастичне „Сокіл“ у Львові устроює дnia 7-го лютого с. р. в великий сали „Народного Дому“ вечорок з танцями. Доход призначений на будову власного дому „Сокола“.

СЕСТРА ЮЛІЯ.

Списала

Анна Сторожівна.

(Даліше.)

8.

Пристанки 20-го січня.

Як було що писати, то я писала до тебе, Ганусю, з часта, а як нема що, то її писати ся не хоче. В зимі дніна коротка, ранками треба було присти, знов вечерами читала я книжку, що дісталася від отця пароха. Звеся: „Житія Святих.“ І так минув час, і сьвята різдвяні надійшли і перейшли, і вже її Иорданські відбули ми. Не було що таки писати. Кілько разерло, а весіль в Пилипівку, як знаєш, не було жадних.

Мое діло може її тебе не обходить. А я тільки ним живу, та її за него і днем гадаю і ночами снить ся. Може вже її не знаєш, яке то діло. Та я іншого не мала і не маю — за служебниці гадаю. Татово споминала я вже зо сто разів. А они все одно: „Як мати згодить ся, то її я не збороню; матері їти наперекір не годить ся.“ — А до мами приступу нема. На сьвята все мені нове спростили; спідниці такі, аж за очі хапають; дві хустки, одну тоншу, едрабну, а другу звіклу, як шляхінки носять в зимі: можна ся обвинути аж по пояс. І два рядки коралів додали мені. А кожух такий, як ніхто не має, з Росії привіз Лаговский. А все примавляють: „я тебе єдну маю.“ Мама гадають що мене тим перемовлять: а мені угори не в голові.

Якось на сьв. Стефана була в нас родина в гостях. А я взяла та зачала її читати з книжки житіє сьв. Марії Магдалини. Перечитала, а мама її кажуть: „Не для нас то грішник.“ А стриянка каже: „То інші були люди, не такі як ми.“ А єї син молодший, мій таки брат стриечний, каже на тое: „А то, мамо, чому інші люди. А як повідав на Покрови отець місіонар, то її тепер такі є, що Богу служать. Як я виросту, то її сам піду Богу служити.“ А мої тато съміють ся до мене, та її кажуть ему: „Ти як виростеш, то будеш жовнір, будеш ціареви служити а моя Юзя сушить мені вже голову від осени, щоби їти до служебниць, тих, що повідав отець місіонар.“

Мені на то якби приску накидав хто на лиці, так завстидала ся, не знаю і чого; а в хаті зачали ся випитувати в тата, в мами, і мене самої, як то і коли то. Зробив ся гамір. А тато ще її додають:

— Я би єї не збороняв, так мати не дає.

— А таки не дам, бігме не дам, — кажуть мама. — Що, єї зле в мене? Чого має на людські руки йти?

— То не на людські — знов кажуть п'ять, — а на Божу службу.

— Може її в дома служити Богу, хто хоче — відповідають мама.

— А як така воля Божа? — питают тато.

А мама вже лихі такі; повідають: — Нагадай козі смерть — а то тобі може з неба хто прийшов сказати, що того Бог

хоче?! Тай на що така бесіда здала ся? Хиба по моїй смерті! — А я убори сама буду сходити? А моя праця піде марно?!

Знов гамір в хаті. Одні за мамою, а другі за татом. А тато були веселі, та до мене обзывають ся:

— А ти Юзька що кажеш?

— Буду чекати, доки мама — не позволять — кажу.

— От, доня файн!... Чекай же доною на мою смерть, чекай; а то красно, та ще при людях... сказали мама а такі вже злі, що страх.

— Та то не на смерть, вуянцю, Юзя буде чекати, відізвав ся мій братчик стриечний, але доки вуянця не позволять єї. Ви вуянцю не дочули.

— Ще її тото мале буде мені дойти, дивіть ся-но люди добрі! — вже трохи ліпші кажуть мама.

— Бо я добре слухав, — каже братчик. — Як вуянцю ще не зараз позволять, а я тимчасом доросту, то підім разом з Юзюю. Правда, Юзю?

Наші в хаті засміяли ся, а стрий і каже: — З того всього ліпше сїдаймо вечерати. Як Бог дасть, так і буде.

От така бесіда була на сьв. Стефана. Мала я ся за то добре ще її на другий день. І отець духовний нічого не помогли. Були нині рано в нас з хрестом і съяченю водою, та зачіпили за ту саму річ, бо я їх просила, щоби за мною у мами вставили ся. Але мама одним ухом слухали, а другим випускали. А я таки на Бога надію ся. Взялам собі такий звичай, що ходжу що місяця до сьв. сповіди і сьв. причастія. І то моя єдина потіха, і мій ратунок. Як прийму Ісуса Христа до серця, то її така надія в мене вступає, що то все міне ся і я буду служебницею Божої Матері. А крім того що дня читаю ввечері акафіст до Пречистої Діви, аби она мене не опустила з своєї опіки. І до сьв. ангела Хранителя молю ся, щоби мене стеріг. І Господь змилує ся наді мною, щобим тільки не змінила ся. Моли ся о то, Ганусю, я колись молитвою відвідував ся тобі, як буду служебницею.

(Даліше буде.)

Телеграми „Буковини“.

3 дня 2-го лютого 1897 року.

Відень. Вчера пополудні прибула сюди депутация пруского 11. полку гусарів, щоби представити ся властителеві регіменту архікнязеві Оттонові. Депутация замешкала в готелю „Imperial“ як гості цісаря.

Відень. Архікнязь Отто має незабавом виїхати до Берліна.

Мадрид. Приватна депеша з Манілі доносить, що проводир інсургентів Еміліо Агінальдо написав лист до генерала Полявія, в котрім заявляє, що піддастися ся під усілевм, що дезертири дістануть прощене. Генерал не дав відповіді.

Царгород. Рух Магомеданців в Кандії зачинає розширятись також на Ретимно. Вчера замордували в Кандії християнського потабля.

Царгород. Всякі вісті про реформи адміністративні та фінансові, на які мали згодити ся посли держав в Царгороді неправдиві. Наради посли держав стоять в строгій таємниці.

Для панів учителів!
INSPECTIONSBERICHT
 е на складі в друкарні
 „Рускої Ради.“
 Просимо о замовлення.

Приватна клініка хірургічна

(Приватна лічниця операційна)
Д-РА СТ. КВЯТКОВСКОГО
 емерит оператора ц. к. хірург. клініки університетської
 Більрота-Гуссенбавера у Відні
 находитися

в Чернівцях, улиця Мецгера ч. 25.
 В справі приємствах інших інформацій
 треба удавати ся до управителя приватної клініки д-ра
 Квятковского в Чернівцях, улиця ратушеве (дім Вішоф-
 фера.) (64—100)

Котвиця

Liniment. Capsici comp.

з антики Ріхтера в Празі,
 загально признаний знаменитий усмирюючий лік на втиране: по ціні 40
 кр., 70 кр. і 1 зл.; можна купити у всіх
 аптеках. Просимо жадати сей загально
 улюблений лік просто під назвою
 Ріхтера Liniment з котвицею
 і приємствах з осторожністю лише фляші
 зі знанням охоронним „Котвиця“
 бо лише ті правдиві.

Аптека Ріхтера під золотим львом у Празі.

ВАЖНЕ

для кожного, головно для всіх П. Т. урядів, торговельників і ремісників, бібліотек, студентів приватних людей є повідомлене, що існуюче тут уже від Богатих літ, на країні виставі в Чернівцях 1886 р. визначене почесним призначенем

ЗАВЕДЕНС ПЕРЕПЛЕТНИЧЕ

Кароля Кобжинського і Еміля Канюка

тепер через набуте вайновіших машин, письм і інших анардів значно побільшилося і тому свій локаль перенесло на улицю ратушеву ч. 12, другий вхід також від улиці лелевої ч. 11.

Заразом приступив довголітній фаховець, пан Еміль Канюк як співник сего переплетничого заведення і тепер оно зможе під новою фірмою

— о Кароль Кобжинський і Еміль Канюк о— в управлінні персоналом всі фахові роботи, як оправлені книжки, роботи галантерійні, друк на стяжках до вінців, окрасу до гафтовань, ручних робіт і т. д. для П. Т. урядів, школ, бібліотек і приватних людей по найнижчих цінах як найменше і як найкоршест доставляти.

Просимо о ласкаві замовлення

з поважанням

Кобжинський і Канюк.

8—10

„Дністер“ товариство взаємних обезпечень

у Львові ул. Валова ч. 11.

перше і одиноче руске товариство асекураторійне, припурочене Веч. Духовенству і всім вірним через Вірею. Митр. і Преосв. Еп. Ординаріяти всіх трьох галицьких Епархій, обезпечає будинки, скот, господарські знаряддя, збіже в зерні і соломі, сіно в стогах і будинках проти шкідогнівих за можливо найнижчою оплатою.

Шкоди ліквидуються ся і виплачується ся сейчас по пожарі, а договори заключені з першими Товариствами контрасекураторійними подають „Дністрови“ можливість обезпечувати і виплачувати і найвищі суми.

Поліси „Дністрови“ приймає банк країнний у Львові при позичках іпотечних.

На житі можна обезпечати ся через „Дністер“ після всіх можливих комбінацій в товаристві взаємних обезпечень в Кракові, котре дає як найкращіші усіві і видав поліси і квіти в рускій мові.

Товариство взаємного кредиту „Дністер“, створене зареєстроване з обмеженою порукою, приймає від своїх членів і третіх лиць вкладки до опроцентовання по 5 процентів. Гваранція цілковита. Уділ по 50 корон. Позички уділяються ся тільки власникам реальності, вільних від тагарів, за порукою двох членів. З позичкою відтігає ся десята частина на уділ.

Зголослення о уділенні агенції в місцевостях, де „Дністер“ не в заступлений, приймаються.

П. Т.

Отсім маю честь повідомити шановних від-
брателів, гостей і публіку, що я передав істину-
ючий досі під фірмою

АНТІН ТАБАКАР і ГАІНА

склад корінних товарів, вин і делікатесів

→ (заснований 1812 р.), ←

а окрім того

АГЕНТУРУ і СКЛАД РІЛЬНИХ МАШИН
 з днем 1-го липня с. р. і буду дальше вести під
 моєю власною фірмою

СТЕФАН ГАІНА.

При цій нагоді складаю сердечну подяку
 за довіре, оказане так часто попередній фірмі, і
 прошу уклінно, мати те саме довіре на дальнє і
 для мене, при чому запевнюю, що все старатиму-
 ся задоволити шановних гостей добірними това-
 рами найліпшого сорту, низькими цінами і
 уважною послугою.

Прошу о часті замовлення і пишусь
 з поважанням

Стефан Гайна.

Літературне Товариство

„РУСКА БЕСІДА“

в Чернівцях,

улиця Петровича число 2,

має на складі:

„Ілюстровану бібліотеку“

для молодіжі, міщан і селян, редактовану
 Омеляном Поповичем

року 1886, 1887, 1888, 1890, 1891, 1892,
 1894, по 1 зл. 20 кр. за річник, а всі 7
 разом за 7 зл.

З пересилкою поштовою 7 зл. 30 кр.

Хто хоче мати
 добру і дешеву

МАШИНУ до ШИЯ,

найудається ся до мене, то певно не
 пожалує. Нові продаю дешевше як
 всюди, а употреблені, що добре удер-
 жані почавши від 20 зл. і то за готові гроші і на
 виплат. Хто купить у мене нову чи стару маши-
 ну, за репарацію не потребує журисти ся, бо я ро-
 блю ту безплатно через цілій рік.

Русини, удавайте ся до мене, бо я також Ру-
 син і обслугу Вас по братньому.

З поважанням

В. Данилевич,
 машиніст у броварі Штайне-
 ра в Чернівцях, при ул. зе-
 лінській (Banhofstrasse) ч. 26.

Прекрасна повість Ольги Ко-
 бильської „Царівна“ вийшла
 накладом „Буковини“ окремою
 книжкою, котра має 424 сторін-
 ків, і коштує лише 1 зл.
 20 кр., з пересилкою нерекомен-
 дованаю 1 зл. 30 кр., з рекомен-
 дованаю 1 зл. 40 кр. Передмова
 до повісті написав Осип Маковей.
 „Царівна“ так своїм змістом,
 артистичним обробленем, як і bla-
 городною тенденцією визначає
 ся дуже поміж нашими новішими
 повістями.

Купити можна в редакції „Бу-
 ковини“. Тут також можна ді-
 стати оновдані О. Я. Конисько-
 го „В день святої Волі“ за
 10 кр., з пересилкою 12 кр.,
 оновдані Т. Галіна „Перші
 Зорі“ за 30 кр., з пересилкою
 35 кр. Купуйте!

Рух поїздів зелізничних

важний з днем 1-го мая 1896 після середно-европейського годинника.

Приходять	Поїзди			Відходять	Поїзди		
	поспішні	особові	мішані		поспішні	особові	мішані
до Чернівців							
3 Відня, Кракова, Львова, Станіславова, Коломиї і Снятини	1128	657	1028	550	347	941	1029
3 Букарешту, Яс, Сучави, Глібоки	329	912	1000	523	1203	717	1048
3 Новоселиці, Садагури	1113	950	616	430
з Чернівців							
До Снятини, Коломиї, Станіславова, Львова, Кракова і Відня	538	.	.
До Глібоки, Сучави, Яс, Букарешту
До Садагури, Новоселиці

Підчеркнені числа означають пору нічну від 6 год. вечором до 5 год. 59 мін. рано. — Середно-европейський час ріжнить ся від львівського о 36 мінут, а від черновецького о 44 мінут; коли на зелізниці є 12 год., то на львівському годиннику є 12 год. 36 мін., а на черновецькім 12 год. 44 мінут.

Видає товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

З друкарні „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарадом Івана Хромовського.

За редакцію відповідає **Осип Маковей.**